Nro 67.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Jmperatora Całey Roſsyi.

z *Wilna V. S.* 11. *N. S.* 22. *Maja* 1799. *we Szrode*

z Petersburga V. S. 29. *Kwietnia N. S.* 10 *Maja.*

Półku Kiraſsyerow Woinowa Półkownik Graf Jgelſtrom otrzymał rangę Generał Majora, i ieſt naznaczony Szefem półku Kiraſsyerow zmarłego Generał Majora Karabina. Podpółkownicy zoſtaią Półkownikami: artilleryiſkiego garnizonu w Rydze Szulinius; na Kaukazkiey linii Martianow; Chersońſkiego Falkenberg; Nikolajewſkiego Dowlekiew; Achtiarſkiego Gogel 2; batalionu artilleryi Generała Kapcewicza Niemoy; Baturina Tuczkow; znayduiący ſię w Briańſku przy ludwisarni Buchmejer; i batalionu artilleryi Generała Lamsdorfa Mokridin.

Uwolnieni od ſłużby Półkownicy z rangą Generał Majora: półku Kiraſsyerow Czewkina Zdiechowſki; półku Kiraſsyerow Gudowicza 4. Graf Chamborand, z pensyą połowy gaży: półku dragonii Szepelewa Tutolmin. Generał Major Graf Jwelicz 1. otrzymał rangę Generała Lieutenanta Znayduiący ſię w Kijowie Półkownik Jnżenierow von Tol zoſtał Generał Majorem. Woyſka Dońſkiego *P*odpółkownik Buzin *P*ółkownikiem. Generał Lieutenant Czeliszczew uwalnia ſię od ſłużby z pensyą gaży zupełney. Batalionu artilleryi jego imienia Kommandor Generał Major Arakczeiew 2. będzie teraz Szefem.

Uwolniony dawniey od ſłużby Generał Lieutenant Baron Sprengporten, znowu do niey przyięty w randze Generała Jnfanteryi z oddaniem ſtarszeńſtwa, i mundurem armii, umieszcza ſię w armii Generała *F*eld Marszałka Graffa Suworowa Rimnikskiego Artilleryi Generał Major Wilde zoſtał Generał Lieutenantem. Generał Major Woropańſkoy uwolniony od ſłużby. *P*odpółkownik Karnickoy zoſtał kommandorem półku ſtrzeleckiego Balli.

Otrzymali rangę Generał Majorow Półkownicy: półku Huzarow Woropańſkiego Sucharew naznaczony *S*zefem onego; woyſka Dońſkiego Janow; *P*odpółkownicy zoſtaią Półkownikami: Woyſka Dońſkiego Radionow; półku huzarow Kekuatowa Klimowſki. Orderem S. Anny zaszczyceni. 1. Klaſsy: Aktualny ſtanu Konsiliarz Raſtopczin. 2. Klaſsy: Półkownik Jnżenierow Oſterman, trzeciey Klaſsy: Major arrilleryi Argun; w Admiralicyi Konsiliarz Bażenow.

Za Naywyższym roſkazem Generał Prokuror Xiąże Łapuchin donoſi niżey wyrażonym osobom, które prożbę podały do Tronu.

Szlachcicowi Dubowieckiemu ſkarżącemu ſię na bywszego Gubernatora Białoruſkiego Zegulina, o niesprawiedliwe niby przeniesienie do Witepſkiego Sądu Powiatowego Sprawy żony jego ſądzącey ſię w Sądzie Powiatowym Czerikowſkim, z bywszemi iey opiekunami, i rozmaitemi dłużnikami, odpowiedziano: ponieważ na pierwszą prozbę żony iego ta rzecz oddana ieſt pod roztrząśnienie rządzącego *S*enatu, należy więc oczekiwać końca.

Białoruſkiey Gubernii Witepſkiego Powiatu Obywatelowi Michałowi Łappie dowodzącemu, że krewny jego nie może w Sądzie polubowym dochodzić prawa o maiątek, ponieważ dopuścił upłynąć czasowi na to naznaczonemu; odpowiedziano że ta prozba ieſt nieprzyzwoita, ponieważ Naywyższym roſkazem Sąd ieſt iuż naznaczony, i dokończenie dzieła polecone Gubernatorowi, pod którego dozorem taż ſprawa koniec wziąć powinna.

z Wiednia 1. *Maja z Gazety Berlińſkiey.*

Na poparcie rozpoczętey ſzczęśliwie kampanii, roſkazał Cesarz Jmć w krajach dziedzicznych zaciągnąć jak nayrychley 60. tyſięcy nowego żołnierza; oprócz tych Króleſtwo Węgierſkie daie 25, tyſięcy. Od armii Włoſkiey i Szwabſkiey nie mamy nic nowego; to pewna że zdobycz przez pierwszą wydarta nieprzyiacielowi, w magazynach, armatach, mundurach. i tym podobnych potrzebach żołnierſkich, wynoſić może przynaymniey 2. milliony złotych Ryńſkich.

Główna kwatera Francuzow d. 20.

Kwietnia do Pawii przenieśioną bydź miała. Feld Marszałek Suworow na czele 50. tyśięcy zkombinowanego woyska postanowił ścigać uchodzącego Generała Scherer, i tym sposobem zniewolić do walney rozprawy, która w dniu iednym rozstrzygnąć ma los Włoskiego Państwa. Do Ferrary posłał diwizyą na pomoc powstaiącemu ludowi; 25. tyśięcy zostawił pod Mantuą dla opasania tymczasowie twierdzy oney.

Na końcu zeszłego Kwietnia stany niższey Austryi zgromadziły się w naszey stolicy. Prezydent Graf Cavriani przełożył publiczną potrzebę; wszyscy iednomyślnie zgodzili się na subsidia nadzwyczayne, ażeby Cesarz Jmć mógł dać kiedyżkolwiek narodowi swoiemu pewny i chwalebny pokoy. Powiadaią że Hrabia de Belle garde na prozbę kommenderuiącego we Włoszech Feld Marszałka, do jego armii wkrótce ma bydź przenieśiony.

Pozostałe dotąd bataliony w Czechach, Węgrach, i Austryi, wszystkie idą do armii naszych. Wyiazd Arcy Xiążęcia Józefa Palatina nie wiadomo kiedy nastąpi; podróż Francuzkiey Królewny do dni kilku odłożoną została.

z Londinu 19. Kwietnia z Gazety Courier du Bas Rhin.

Minister interessow zagranicznych w Paryżu Talleyrand Perigord pisał do Sekretarza legacyi Francuzkiey w Hadze, ażeby propozycye do ugody nowe podał Amerykańskiemu tamże Posłowi, Murray. Uwiadomiony o tym Prezydent Stanow RPtey Adams, pomienionego wyżey Posła naznaczył Ministrem pełnomocnym do traktowania z Direktoryatem, który skoro tylko przyszle żądaną odpowiedź, Oliwier Elsworth i Patrik Henry pośpieszą do Paryża na dokończenie dzieła całego, o czym iuż Prezydent Adams w podwóynym piśmie doniosł Kongressowi.

z Paryża 30. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Według ostatnich listow z Madritu, rząd Hiszpański zamyśla przełożyć Direktoryatowi Paryskiemu, że Król Jmć Katolicki zawieraiąc oddzielny pokoy z W. Britanią więcey uczyni dla sprzymierzonych z sobą Francuzow, aniżeli prowadząc daley rozpoczętą nieszczęśliwie woynę, która iuż się sprzykrzyła Hiszpanom, przeto naybardziey że handel z Prowincyami Amerykańskiemi tak dawno zawieszony iest i przerwany.

General Jourdan Inspektorem został piechoty, nie w armii Włoskiey, iak głoszono, lecz w Angielskiey. Równy stopień otrzymał Dubois Crance w armij Dunayskiey. General Muller, który dość krótko R. 1794. kommenderował na granicy Hiszpańskiey, dziś Szef 7. diwizyi, na rozkaz Ministra woiennego ma pośpieszyć do Modeny, gdzie ma bydź Sąd złożony na Generała Championnet; sprawy iego początku ani też końca nie widać.

Już wprawdzie głoszono, że sąd uznał niewinność wodza; może to w czasie nastąpi; dotąd nic się nie stało ieszcze. Tym czasem rośnie we Włoszech niebespieczeństwo. Diwizya Armij Szwaycarskiey przez górę S. Gothard poszła na odśiecz Generałowi Moreau. Mieysce iey w Szwaycarach zastąpią regimenta nowo przebyłe z twierdz granicznych. Powiadaią że General Macdonald w armij Dunayskiey pod Massenią służyć będzie.

To pewna że pomieniony Wódz proklamacyą wydał do Neapolitańczykow, zachęcaiąc ażeby się zachowali spokoynie, i nie wierzyli rozśianym pogłoskom o przywróceniu dawnego rządu. Roialistowie w Calabryi zabiiaią tak zwanych patriotow; w kraiu całym obraz okropny woyny domowey. Kommissarza Julien na rozkaz Direktoryatu General Macdonald aresztował, i do sądu przyzwoitego zalecił odesłać.

Znaiomi Szuanowie zgromadzać się zaczynaią w okolicach Fougeres. Flotta Brestańska, z 25, okrętow liniowych złożona, pod żagle wyszła d. 26. Kwietnia, pod kommendą Ministra Morskiego, Wice Admirała Bruix. Ukazała się wkrótce Angielska Eskadra przed portem, od 13. żaglow, gdy nasze okręta iuż od 48. godzin były na głębinie. Zamiar wyprawy niewiadomy; do Jrlandyi popłynoł Bruix, czyli też do Cadix, czas pokaże.

Okręt z Alexandryi do Toulonu po 25. dniowey żegludze przybyły doniosł, że General Buonaparte wziął bez żadnego odporu Acre miasto, stolicę Baszy Seraskiera, który woyskom Tureckim w Siryi Hetmani. Kawaler Prioca Minister Króla Jmci Sardyńskiego dany w zakład Generałowi Joubert, i odesłany do Briancon, teraz wolność odzyskał, i wziół pasport do Barcellony dokąd nie mieszkaiąc udać się ma przedsięwzięcie. Ministrow Toskańskich Manfredini i Serrati pod strażą wyprowadzono z Florencyi, dokąd niewiadomo.

List pisany z głowney kwatery armij Włoskiey w Lodi d. 17. zawiera w sobie wiele szczegułow ciekawych o bitwach d. 26. Marca i 5. Kwietnia. Te między innemi naykrwawsze były. W pierwszey General Moreau przywodząc lewemu skrzydłu, 4. tyśiące jeńcow zagarnoł. 5. Kwietnia walczył niemniey pomyślnie, i iuż się znaydował pod murami Werony, gdy od Generała Scherer odebrał rozkaz do odwrótu; on porażone Diwizye Victora i Grenier od zupełney zguby zachował.

W obudwóch bitwach straciliśmy 15. tyśięcy ludu, w zabitych, ranionych, i jeńcach. Generałowi Moreau w Mantui i na

innych mieyscach Zołnierze dali dowod szacunku, i wdzięczności, nazywaiąc go wybawicielem swoim. To pewna że Generał Joubert oddalaiąc się od Armij z Mediolanu, radził Direktorom tego męża wezwać do kommendy we Włoszech; ktorą gdy dziś otrzymał, wszyscy głosno z tąd ukontentowanie swoie oświadczyli.

W Florencyi d. 10. powstał rozruch; przyczyną była pogłoska, że iuż Austryackie woyska zbliżały się do pomienioney stolicy. Twierdzę Mantuańską na 14. Miesięcy w żywność opatrzono.

z Madritu 12. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Za dni kilka ma bydź ogłoszony Edikt Krolewski na zaciągnienie nowego długu 800. millionow realow, czyli 200. millionow liwrow. Rozkazuie Monarcha pod surowemi karami, ażeby skarbowe bilety rownie iak pieniądze gotowe od Obywatelow przyimowane były. Wypłacenie tego długu wraz nastąpi po podpisanym z Anglią traktacie, poniewaž rzecz iest pewna, iż w osadach Amerykańskich ma rząd leżącey summy w rożnych mieyscach więcey 60. millionow piastrow.

Jeden z pocztarskich statkow naszych, ktory wiozł, nie wiadomo z ktorego portu Jndyi zachodniey, do Europy 300. tysięcy piastrow, przez Anglikow zchwytany został. Eskadra w Ferrol dość liczna gotuie się do wyiścia pod żagle; wsadzono na okręta 5. tysięcy lądowego Zołnierza pod kommendą Generała Ofaril. Wiele u nas mowią o osierze Xiążęcia Pokoiu, i Szwagra iego Margrabi Branciforte, niedawno Wice Krola Mexikańskiego, ktorzy darowali Krolowi Jmci 5. millionow piastrow.

z Neapolu 5. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Woysko Krola Jmci dwoch Sicilij, ktore się znayduie w Calabryi pod kommendą Kardynała Ruffo, pomnaża się codziennie, General en Chef Macdonald wysyła dość znaczne posiłki Diwizyom swoim, ktore podbić Prowincyą roskaz odebrały. Zadnego dotąd urzędowego rapportu ztamtąd nie mamy. Eskadra nieprzyiacielska, ktora d. 2. ukazała się przed portem naszym, krąży ieszcze nie daleko brzegow; czyniemy przygotowania do odporu, gdyby chciała iuż z broyny wysadzić na ląd; wszystkie nadbrzeża woyskiem osadzono.

Kommunikacya między Rzymem a Neapolem iest wprawdzie przywrocona; drogi iednak między Capuą i Terracina są niebespieczne. w Calabryi Roialistowie palą domy Obywatelow podeyrzanych; toż samo czynią Francuzkie woyska w Apulij i Campanij, gdzie lud codziennie na nich powstaie. Co ieśli potrwa przez czas długi, rzecz iest nie wątpliwa, że kray cały rewolucya przemieni w okropną pustynię.

z Barcellony 3. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Rozumieliśmy przez dni kilka, że Dwor Hiszpański Portugalskiemu woynę wypowie. Przysłany goniec z Madritu roskaz przywiozł, ażeby znayduiące się w porcie naszym okręta narodu sąsiedzkiego zatrzymane, były; iakoż natychmiast wszystkim straż przydano, i sposobność do żeglowania odięto. Wkrotce potym odzyskały wszystko; iednak im kazano tu przedać towary swoie, ażeby Anglikom na morzu śrzodziemnym żadnego wsparcia dać nie mogły.

Ponieważ zaś u nas, w Cartagenie, i Majorca gotuie się taiemna wyprawa, na podbicie podobno Minorki, zalecono Portugalczykom, ażeby nieprzyiacielowi nic o tym nie donosili. Dwor często roskazy przesyła do Majorki; lecz kommunikacya z wyspą trudna iest; niedawno Anglicy aż do portu naszego pędzili okręta Szwedzkie, ktore przytrzymanemi na morzu bydź nie chciały; ogień batteryi lądowych oddalił od brzegu nieprzyiaciela.

z Mediolanu 18. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Głowna kwatera armij Francuzkiey do tąd iest w Lodi. Austryacy zaś rozłożyli się w całym kraiu Mantuańskim; straż ich przednia do Cremony wkroczyła. Dnia wczorayszego General Moreau przybył do naszey stolicy; dziś rano pośpieszył do obozu; spodziewać się nam każą walney bitwy za dni kilka. Tym czasem Direktoryat wydał proklamacyą do narodu Cisalpińskiego, zachęcaiąc Obywatelow, ażeby spokoynie czekali końca rozprawy.

Władza wykonawcza śmiercią grozi każdemu, ktokolwiek czynić będzie przeciwko spokoyności kraiowey. z Modeny wysłano woysko do Ferrary na uspokoienie rozruchow domowych, ktore tam powstały za ukazaniem się Austryakow, i przeszkodzenia, ażeby nieprzyiaciel w znaczney liczbie Po nie przeszedł. z Bononij donoszą, że Korsarze Austryaccy pod Ravenną na ląd wysiadłszy, i znaczną z dobycz wziowszy, na okręta powrocili.

Według listow odebranych z Florencyi, wielka niespokoyność powstała między Obywatelami tey stolicy, ponieważ nie wiadomo kto rozgłosił, że całe miasto ma bydź zrabowane.

z Wenecyi 23. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

W ostatnich rapportach czytamy, że armia Francuzka zupełnie ustąpiła za rze-

kę Adda, Hrabia Hohenzollern kommendant ſtraży przedniey Auſtryakow, naprzykrzył ſię potężnie uchodzącemu nieprzyiacielowi. W okolicach Cremony bitwę ſtoczył, i odniosł korzyść znamienitą. Od głowney armij 15. czyli też 20. tysięcy Zołnierza; kommenderuiący Generałowie ma ią wkrótce wysłać na taiemną wyprawę: iaka będzie zgadnąć trudno.

Domyślamy ſię iednak, że ta diwizya poydzie do Bononij i Xięſtwa Toſkańſkiego, gdzie ſtanowſzy przetnie kommunikacyą Francuzom z woyſkiem ſtrzegącym Rzymu i Neapolu; przez co Generałowi Macdonald uſtęp do Włoch połnocnych trudny albo też niepodobny ſię ſtanie. Powiadaią że 12. tyſięcy Mantuańſkich Obywatelow broń podniosło dla dopomagania woyſku z przymierzonemu; według inney pogłoſki, w całym Piemoncie miały powſtać rozruchy ſtraſzliwe.

Statek Dalmacki zabrał Korſarza Francuzkiego niedawno, ktory na wyſpie Chiozza, miaſta naſzego bliſkiey wylądował; ten po ſtępek nieprzyiaciela ſtał ſię przyczyną rozſiany wieści po całym kraiu, że Francuzi morzem zamyślali przeprowadzić iednę z diwizyi ſwoich, i pod Padwą w tyle armij Ceſarſkiey ſtanąć. Już zaś rzecz ieſt nie wątpliwa, że nieprzyiaciel chciał napaść na ſtolicę naſzą, i przywiodłby do ſkutku proiekt, gdyby Generałowi Scherer poſzczęściło ſię zaiąć Weronę.

z Trieſtu 21. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Ceſarz Jmć dla zwycięſkich woyſk ſwoich we Włoſzech przysłać raczył 100. tyſięcy zł: Ryńſkich nadzwyczayney gratifikacyi, wiele krzyżykow orderu Maryi Tereſsy, i 3. chorągwie wyſzywane właſną ręką Ceſarzowey Jmści, dla tych regimentow, ktore w bitwach na tey kampanij ſtawały naylepiey. Obywatele miaſta naſzego dla teyże armii waleczney posłali w ofierze 200. beczek wina, ktore do Werony zaprowadzono.

z Rzymu 12. Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey.

Niedawno do naſzey ſtolicy wkroczyło 3. tyſiące Zołnierza Francuzkiego; przysłał diwizyą Generał Macdonald z Neapolu, dla przywrócenia zupełney ſpokoyności Kraiowi Rzymſkiemu, i zapobieżenia wybuchnąć poźniey mogącym rozruchom. Wſzyſcy dowodzce, ktorych dotąd zchwytano, rozſtrzelani zoſtali. W Neapolu tak zwani patrioci na rząd ſwoy nowy głośno narzekaią, mieniąc że nieczynny ieſt, słaby, i niedbały, że urzędy kraiowe ludziom podeyrzanym oddaie; wysłali przeto deputacyą do Generała Macdonald przekładaiąc uwagi ſwoie.

Od Granic Włoſkich 27. Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey.

Liſty dnia wczorayſzego z Werony odebrane, tę między innemi nayważnieyſzą wiadomość zawieraią, że ſtraż przednia armii zkombinowaney wkroczyła do Mediolanu, inna zaś diwizya do Bergamo; Francuzkie woyſka za rzekę Teſin uſtąpiły; część ich znaczna rzekę Po przeſzła nie daleko Pawii; tym więc ſpoſobem cała Lombardya niegdy Auſtryacka, Mantuę wyiowſzy, wolna od nieprzyiacioł zoſtanie.

Powiadaią że Hrabia de Bellegarde d. 24. miał z Tirolu wkroczyć do Valteliny i kraiu Griſonow. Francuzcy Wodzowie poznawſzy słabość woyſka ſwoiego, woynę dotąd zaczepną w odporną przemienić poſtanowili; na ten koniec w rozmaitych mieyſcach ſzańce ſypać kazano, ktore że licznego, dobrze prowadzonego, i zwycięſtwem ośmielonego Zołnierza wſtrzymać na chwile nie zdołaią, wielorakie iuż doświadczenie nauczyło.

Auſtryaccy Generałowie od Cesarza Jmci roſkaz odebrali łagodnie poſtępować z miaſtami Włoſkiemi, nie dopuszczaiąc, ażeby ktokolwiek był prześladowany za opinie. W proklamacyi wyrażono: ſpodziewa ſię Monarcha, że wszyscy ktorzy zbłądzili, powrócą na drogę prawą; w drugiey odezwie do obywatelow Mediolanu Cesarz Jmć przyrzeka zupełną amneſtią tym nawet, ktorzy należą do dzisieyszego rządu RPtey Cisalpińſkiey.

Od Granic Szwabſkich 26. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Liſty z Lindau d. 24. nie wzmiankuią, ażeby co zdarzyło ſię nowego między armią Generała Hotze i Francuzką, oſtatnia trzyma ieſzcze Conſtancyą. D. 22. pod Schaffhauſen była ſpokoyność zupełna, ponieważ Anſtryacy ieſzcze za Ren nie ſzli Arcy Xiąże Karol przyſzedł do zdrowia. Po dobno nic w Szwaycarſkim Kraiu rozpoczynać nie będzie, poki nie nadeydą rapporta ze Włoch o zupełnym porażeniu woyſk Francuſkich.

z Raſtadu 25. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Gdy ſię zbliżyły woyſka Auſtryackie do naszych okolic, gdy Francuzkich gońcow i przewoznikow na Renie chwytać zaczęto, ſkarżyli ſię Poſłowie przed Moguncką Miniſtrem na ten poſtępek. Pułkownik Barwagzy na zapytanie Barona Albini odpowiedaiąc wyraził, że miaſto Raſtad po oddaniu ſię Pełnomocnika Ceſarſkiego mieyſcem kongreſsu bydź przeſtało, zatym rownie z drugiemi prawu woiennemu podlegać musi.

Nro 67.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna V. S. 11. N. S. 22. Maja 1799. we Srzode.

Dokończenie z Raſtadu.

Po takiey odpowiedzi Posłowie rozmaitych Xiążąt Niemieckich oddalić ſię z tąd poſtanowili, o czym uwiadomieni Francuzcy Miniſtrowie, dziś oſtatnią iuż notę podali, oświadczaiąc ſię przeciwko zerwaniu negocyacyi do końca zbliżonych; donoszą że za 3. dni naydaley wyiadą z Raſtadu i w Strasburgu mieszkać będą, zawsze gotowi podpisywać ugodę i Traktaty, jeśliby ktokolwiek do nich ſkłonność okazał.

z Hagi 30. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

D. 27. zapadła uſtawa nakazuiąca armią Batawow lądową pomnożyć 10. tysiącami żołnierza. Względem zpisywania w kraiu gwardyi narodowey nic nie napisano. Nadto ieszcze Direktoryt żąda więcey 2. Millionow złotych Holl: na naprawę i opatrzenie twierdz naszych. Wszyſtkie regimenta na woiennym ſtopniu poſtawić kazano; wszyſtkim Generałom ſtawić ſię w ſtolicy, gdzie walna rada zwołana będzie. O bliſkiey wyprawie flotty naszey ucichły pogłoſki.

z Bazilei 19. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Poſiłki, ktore armia Francuzka w Szwaycarah otrzymała, wynoſzą więcey 30 tyſięcy Zołnierza; nie wſzyſtkie iednak zoſtaną w kraiu; niektore diwizye poydą podobno do Włoch, gdzie bliżſze ieſt niebeſpieczeńſtwo. Generał Maſsena głowną kwaterę z tąd przeniosł do Zurich. W okolicach naſzych mamy pokoy; czaſem tylko pod Lorrach ucieraią ſię patrole. Rząd naſz imieniem Direktorow doniosł Obywatelom, że nagłe potrzeby Kraiowe wyciągaią rychley opłaty podatku od kapitaliſtow, kupcow. &c.

z Strasburga 22. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Liſty z Szwaycarow odebrane donoſzą, że Auſtryacy Ren przeyść uſiłowali daremnie w Okolicach Conſtancyi i Schaffausen. Generał Cherin zoſtał Szefem ſztabu armij pod Maſseną, na mieyſcu od wołanego Ernouf. D. 19. niektore diwizye woyſk naſzych chciały attakować Generała Hotze pod Hohenems; lecz widząc nieprzyiacioł do odporu gotowych, po krotkim z armat ſtrzelaniu, nic nie przedſięwziowſzy, na dawne ſtanowiſka powróciły.

z Frankfortu 27. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Według wſzelkiego podobieńſtwa, Kongres rozwiązany będzie, chociaż Francuzcy Posłowie oświadczyli ochotę kończyć negocyacye w Strasburgu lub na innym mieyſcu. W Moguncyi naprawuią śpieſznie twierdze; 4. tyſiące wieśniakow do roboty napędzono. Toż ſię dzieie pod Duſseldorf, gdzie liczna woyſk diwizya ma ſtanąć w oſzańcowanym obozie. Mieſzkańcom Ehrenbreitſteinu zalecono żywność przyſpoſobić na czas długi.

Od Brzegow Menu 27. Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey.

Rząd Francuzki 4. Departamentom Niemieckim na lewym brzegu Renu, płacić kazał podatku rocznego 9. millionow liwrów; zeſzłego roku 10. płaciły. Contingens woyſk Cirkulu Szwabſkiego poſtanowiono w komplecie woiennym; zaległe Mieſiące do kaſsy Rzeſkiey rychło zapłacone będą. Wieśniacy w Bergſtraſs, Ober Cappel, i innych okolicach powſtaią w maſsie przeciwko nieprzyiaciołom kraiowym. Już Francuzcy Wodzowie nie mało zaciętych potyczek ztoczyć muſieli; Auſtryacy daią poſiłek Inſurgentom; krwi z obu ſtron wiele przelano.

z Manheimu 27. Kwietnia z Gazety Frankfortſkiey.

Woyſka Ceſarſkie rozciągaią ſię wzdłuż Renu; ſą w okolicach Baden, Stollhoffen; byli w Achern, Bull. &c. z Hollandyi przez Moguncyą i Strasburg ciągną do Szwaycarow regimenta Francuzkie; poſiłki z Niderlandu przyſłane wynoſzą 10. batalionow, i pięć połkow konnych. Twierdza Strasburgska poruczona ieſt mieſzczanow ſtraży. Między woyſkiem Francuzkim na prawym brzegu Renu, a powſtaiącemi gromadnie wieśniakami, codzienne utarczki; żadna dotąd ſtrona zupełnym zwycięſtwem pochlubić ſię nie może.

z Roveredo 24. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Woyſka Cesarſkie proſto poszły do Mediolanu; Francuzkie rozdzieliły ſię na dwie części; z nich iedna udała ſię do Piemontu na osadzenie twierdz krajowych. Jeśliby nieprzyiaciel w odwroçie ſwoim zapalić kazał mieysce iakie, armia zkombinowana ma w zleceniu wet za wet oddawać. Jeden z Generałow Auſtryackich podobno poszedł do Kraiu Parmeńſkiego, chcąc Macdonaldowi zatrudnić odwrót przez Appenin i Kray Genueńſki.

Dziś słyszemy że woyſka Cesarſkie weszły do Parmy. Klenau podobno uſkutecznił taiemną wyprawę. Francuzi z Ospedaletto i okolic Breścia cofneli ſię do Chiari, mieysca wſławionego zwycięztwem Xcia Eugeniusza nad Marszałkiem Villeroi. W Weronie gotować kazano drabiny; potrzebne będą w ſzturmie który przypuścić mamy do Mantuańſkiey twierdzy. Niesie pogłoska, że Flotta zkombinowana woysko na ląd pod Genuą wysadziła; to pewna, że część iey krąży przed Ankoną.

Feld Marszałek Suworow Generałowi Keim polecił wyprawę taiemną; do Florencyi, czyli też do Genui czas pokaże. Wukassowich odebrawszy kilka tyſięcy poſiłkowego ludu ma wtargnąć do Valteliny, z tamtąd do Grisonow. Między inną zdobyczą Auſtryacy na rzece Po zabrali wiele obuwia dla nieprzyiaciół zgotowanego; gdybyśmy trochę pośpieszyli, cała artillerya Francuzka w ręce namby ſię dostała w Oſtiglia.

Obywatele miaſt Cisalpińſkich wysyłaią Deputowanych na przywitanie woyska Cesarskiego. Biega pogłoska, że rokosza nie Piemontscy Alexandrią i Tortonę opanowali, lecz na to potrzeba rapportow dokładnieyszych. To pewnieysza, że Lodi; Pizzighittone, i innych miaſt wiele wydarto Francuzom.

z Hagi 4. Maja z Gazety Hamburgſkiey.

Zgromadzenie prawodawcze, według żądania Direktorow, zgodziwszy ſię na pomnożenie woyska Batawow lądowego, dawszy im oraz moc zupełną czynienia czego beśpieczeńſtwo i obrona kraiu wyciągać będą, przyſtąpiło nakoniec do roztrząsania proiektow o gwardyi narodowey. General en chef Brune z całym ſztabem wyiechał do Zelandyi, dla zabespieczenia Wysp składaiących Prowincyą od wszelkiey napaści.

Ze boiaźń nasza w tey mierze nie próżną była, pokazał odebrany dziś rapport; 13 woiennych okrętow Angielskich, a z niemi 200. ſtatkow przewozowych poſtrzeżono, gdy do brzegow Zelandyi żeglowały. Padła na obywatelow trwoga; czyniemy co tylko można do zapobieżenia wtargnieniu; czas wkrótce pokaże, jakie miał zamysły nieprzyiaciel.

z Lipſka 8. Maja z Gazety Berlińſkiey.

Posłowie Francuzcy bez żadney eskorty wyiechawszy z Rastadu, w drodze do Selz od huzarow Szekler napadnieni, i zrąbani zoſtali. Donieśli o tym przypadku powróciwszy do miaſta Sekretarz Legacyi Rosenſtiel, i Miniſter Liguriow Boccardi, którzy przecie uciec potrafili, D. 29. wysłani żołnierze Badeńscy znaleźli zabitych Posłow: Bonnier i Roberjeot. Jean de Brie raniony, odprowadzony do miaſta, i pod ſtrażą z niemi za Ren odesłany zoſtał. Kommendant Huzarow Cesarskich oświadczył uroczyście, że rzecz ſię ſtała bez wiedzy jego i roskazu, ofiaruiąc przeſtępcow ukarać ſurowie.

z Frankfortu 30. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Wszyscy prawie Deputowani Xiążąt Rzeskich z Rastadu wyiechali. W Szwaycarach żywność rzadka ieſt i niezmiernie droga. Ferino w okolicach S. Gall ſtoi na czele 30. tyſięcy żołnierza zamyślaiąc attakować Generała Hotze w Voralberg. Zimno i deszcze w obu armiach ſprawiły wiele chorob i klęski. Maſsena pracuie nad tym nay więcey, ażeby w kraju Szwaycarskim wnętrzna ſpokoyność kwitneła.

Wkrótce podobno do skutku przyidzie zamiana jeńcow, na teraźnieyszey Kampanii zabranych. Generał Auffenberg ma bydź wymieniony za Generała Mainoni. Prywatne liſty ze Włoch donoszą, że Woyska Francuzkie Neapol opuściły.

z Stuttgardu 26. Kwietnia z Gazety Hamburgskiey.

Miaſto Conſtancya znayduie ſię w opłakanym ſtanie. Zaczeli bombardować Auſtryacy d. 14; d. 19. miaſto już po dwakroć do poddania ſię wezwane, było przecie w ręku Francuzow, którzy oprócz 4. tyſiącznego garnizonu, nie daleko murow maią oboz oszańcowany, a w nim żołnierza nie mało. Flottilla Półkownika Williams przyłożyła ſię do bombardowania, lecz wkrótce oddalić ſię muſiała.

z Bazilei 24. Kwietnia z Gazety Hamburgſkiey.

Lękamy ſię bombardowania; pod Lorrach codziennie bywaią gonitwy; ſnadź Francuzi wkrótce ſpodziewaią ſię attaku powszechnego, ponieważ do Winterthur wielu Officyerow posłali: żywność w kraiu bardzo rzadko; pomnażaią nieſkończenie drożyznę przybywaiące co raz nowe woyſka Francuzkie.